

[Lysholm Christensen]

sundt princip om, at kommunerne ikke skal engagere sig i produktion og andre lignende aktiviteter. Skatteborgernes penge skal ikke bruges til risikovillig kapital.

Vi tror, at kommunalbestyrelserne kommer under pres, når virksomheder bliver nødlidende. Hvem vil ikke gerne sikre nogle arbejdspladser? Men hvem skal så betale, når det alligevel går galt og man ikke kan skabe flertal for at lukke virksomheder, som måske ikke har nogen fremtid for sig?

Vi tror også, at man åbner for en ubillig konkurrence; små erhvervsvirksomheder kan få problemer i konkurrence med de kommunale aktiviteter. Kort sagt, kommunen duer ikke til at engagere sig i de nye aktiviteter, der her bliver mulighed for.

Det er min klare opfattelse, at Det Radikale Venstre her leverer en vare, som brugerne ikke engang har ønsket – i hvert fald i den form, som den foreligger; man leverer en vare, som der ikke er bedt om, og det synes jeg er yderst betænkeligt. Vel, der var behov for små justeringer af den gældende lovgivning, men dette kludetæppe løser i hvert fald ikke problemet.

Vi beklager, at der ikke kunne skabes forlig med regeringen om denne vigtige sag. Så er der kun tilbage at håbe, at kommunerne ikke udnytter loven.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 69 stemmer (S, SF, RV, Duetoft (CD), Mimi Jakobsen (CD), Bente Juncker (CD) og (ved en fejlfafstemning) Sonja Albrink (CD)) mod 56 (KF, V, FP, KRF, Addi Andersen (CD), Lis Noer Holmberg (CD), Svend Aage Jensen (CD) og Jette Pors (CD)).

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.45.

Mødet udsat kl. 12.32

Mødet genoptaget kl. 13.45

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Tredje behandling af lovforslag nr. L 218:

Forslag til lov om ændring af lov om banker og sparekasser og realkreditloven. (Afskaffelse af ministerudpegede bestyrelsesmedlemmer i pengeinstitutter og realkreditinstitutioner).

Af Kirsten Jacobsen (FP) m.fl.

(Fremsat 31/1 92. Første behandling 11/3 92. Betænkning 6/5 92. Anden behandling 12/5 92).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erling Olsen (S):

Jeg synes, denne sag har fået en særdeles tilfredsstillende behandling. Der er ikke alene opnået flertal for at afvise forslaget, vi har også fået industriministerens tilsagn om, at hun med jævne mellemrum vil indkalde de offentlige repræsentanter i banker og sparekasser til et seminar, hvor man kan udveksle erfaringer og tale om, hvad hvervet egentlig indebærer. Derudover har et flertal givet tilsagn om, at man vil udvide systemet med offentlig repræsentation til også at omfatte forsikringselskaber og pensionskasser, og det kan jeg kun glæde mig over.

Kirsten Jacobsen (FP):

Det forslag, vi nu skal stemme om, handler jo ganske enkelt om at afskaffe de ministerudpegede bestyrelsesmedlemmer i pengeinstitutter og realkreditinstitutter.

Forslaget har jo fået en noget anden skæbne, end det var meningen, da det blev fremsat. Men jeg er noget overrasket over, at Venstre og Det Konservative Folkeparti afviser forslaget, især på baggrund af udtalelserne i medierne, hvor specielt Det Konservative Folkeparti direkte har sagt, at man vil støtte Fremskridtspartiets forslag. Jeg må tage det som udtryk for, at Venstre og Det Konservative Folkeparti har ændret opfattelse, når det gælder de offentligt udpegede bestyrelsesmedlemmer, og det har jeg taget til efterretning.

[Kirsten Jacobsen]

Men når man tænker tilbage på førstebehandlingen og ser svarene på de spørgsmål, der er stillet under udvalgsbehandlingen, er det jo klart dokumenteret fra ministerens side, at de offentligt udpegede bestyrelsesmedlemmer ikke har nogen særlige pligter og intet særligt ansvar. De får dog en hyre på 75.000 kr. om året – ja, det er ganske vist maksimumbeløbet, men det sørger de fleste nok nok for at få – men når det drejer sig om at varetage forbrugernes interesse, har de ingen pligter.

Det fremgik af førstebehandlingen, at specielt Socialdemokratiet godt kunne se, at der var et problem, som man gerne ville se nærmere på. Socialdemokratiet ønsker jo også at få systemet udvidet til også at omfatte forsikrings-selskaber. Det kan man bryde sig om eller ej, men jeg er overrasket over, at Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis og Det Radikale Venstres betænkingsbidrag kun fastslår, at man vil tage et lovgivningsinitiativ, så det også bliver muligt at udpege offentlige repræsentanter i forsikringsselskabernes og pensionskassernes bestyrelser, hvorimod det overhovedet ikke fremgår af betænkingsbidraget, at man også mener, at de skal pålægges nogle pligter, som det ellers blev sagt under førstebehandlingen, og det er jeg skuffet over. Jeg kan godt forstå, at man kan have forskellige politiske holdninger til spørgsmålet, men jeg troede faktisk, at en meget stor del af Folketingets medlemmer mente, at hvis et flertal bestemte, at det offentlige skulle udpege disse bestyrelsesmedlemmer, skulle de også varetage nogle særligt definerede pligter.

Jeg synes, det er alt for sløjt, når industriministeren siger, at man end ikke kan udfærdige en arbejdsinstruks for dem, og i øvrigt kun henviser til, at de har de samme forpligtelser som andre bestyrelsesmedlemmer. De skal varetage en eller anden form for samfundsmæssige hensyn, og det er blevet defineret som et eller andet med, at man skulle påse, at der ikke skete noget med betalingsbalancen og den slags ting. Men ud fra erfaringerne på realkreditområdet er det helt klart, at offentligheden har troet, at disse repræsentanter varetog deres interesser. Det er lige så klart, at det har de ikke gjort. Det er selvfølgelig også klart, at de ikke har haft pligt til at gøre det, men det er jo det, der er problemet. Man tror, at man har nogle vagthunde, man ikke har, og så kan man

tage stilling til spørgsmålet på to måder: Enten kan man fjerne dem, og så er der da ingen, som kan nære falske forhåbninger om, at de varetager deres interesser; eller også må den logiske konsekvens være at give dem nogle beføjelser og nogle klare retningslinjer, sige til dem: De og de opgaver skal I varetage, befolkningen skal kunne stole på, at I gør det, og hvis I ikke gør det, bliver I skiftet ud.

Jeg er også overrasket over justitsministerens svar, når ministeren oplyser, at hvis ministerudpegede bestyrelsesmedlemmer pådrager sig et eller andet økonomisk ansvar for manglende virke eller misrøgt af en eller anden art, bliver erstatningsansvaret eller bøden videreført til skatteyderne. Det må da være opdragsgiveren, i dette tilfælde ministeren, der hæfter for de skader og det ansvar, skulle man mene, men disse offentligt udpegede bestyrelsesmedlemmer har altså ingen som helst pligt til at foretage sig noget som helst ud over at deltage i møderne og hæve lønningschecken, og hvis de så skulle komme til at lave nogen skade, betaler skatteyderne for dem. Det synes jeg ikke man kan være bekendt.

Jeg kunne godt have forholdt mig til et betænkingsbidrag fra flertallet med et ønske om, at forsikringsselskaber og pensionskasser skulle have disse repræsentanter i bestyrelsen, men samtidig en klar markering af, at der skulle udarbejdes ganske bestemte retningslinjer for deres pligter. Jeg er godt nok opmærksom på, at ministeren vil afholde et eller andet seminar, hvor man kan drøfte, hvad man skal gøre på disse bestyrelsesmøder, men det forpligter jo ikke nogen til noget som helst, den slags studiekredse kan man jo også afholde ifølge folkeoplysningsloven. Så hvis man virkelig mener noget seriøst, hvis man ikke bare skal uddele nogle politiske ben, mangler jeg en stillingtagen til, hvilke pligter disse bestyrelsesmedlemmer skal have.

Og sluttelig skal jeg sige til Venstres og Det Konservative Folkepartis medlemmer af Tinget, at jeg er uhyre skuffet over, at man siger under debatten om spørgsmålet, at man er helt enig med Fremskridtspartiet i, at det offentlige ikke skal være repræsenteret i bestyrelserne, hvorefter man stemmer forslaget ned. Det rimer ikke sammen.

(Kort bemærkning).

Flemming Hansen (KF):

Jeg mener, at jeg kan nøjes med en kort bemærkning til fru Kirsten Jacobsens indlæg, for alt det, som fru Kirsten Jacobsen undrer sig over og er skuffet over, blev jo begrundet ganske af ministeren under førstebehandlingen.

Jeg kom selv til at sige under førstebehandlingen, at vi gerne tager en diskussion om spørgsmålet, og jeg mener også, at i de øvrige partiets betækningsbidrag lægges der netop op til, at vi godt kan se, at hele dette område trænger til at blive undersøgt, og at vi gerne vil deltage. Vi skal ikke gå så vidt, som forslaget lægger op til, men vi er klar til at tage diskussionen, vi gør det meget gerne, vi kan se, der er behov for det. Det sagde vi ved førstebehandlingen, og det understreger jeg her, så der er såmænd ikke så meget at undre sig over og hidse sig op over.

(Kort bemærkning).

Erling Olsen (S):

Jeg er enig med fru Kirsten Jacobsen i, at enten skal de bestyrelsesmedlemmer ud, eller også skal de have nogle pligter, og personlig mener jeg, at de skal have nogle pligter. Spørgsmålet er så, hvilke pligter det skal være. Vi havde ønsket, at de skulle varetage indskyder- og forbrugerinteresserne, og vi havde ønsket, at det fastsættes i en instruks. Ministeren var modstander af at udfærdige en instruks, men tilbød i stedet at indkalde til disse seminarer – det har ministeren ellers tidligere været modstander af – hvor man kan finde frem til nogle retningslinier. Og vi fandt, at i denne situation ville vi hellere have et møde og en erfaringsudveksling end et stykke papir fra ministeren.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Nu forholder virkeligheden sig jo lidt anderledes, hr. Erling Olsen, for valget stod vel ikke imellem et seminar og et stykke papir fra ministeren. Det samme flertal, som har markeret sig her, og som ønsker at indsætte offentlige repræsentanter i forsikringsselskabers og pensionskassers bestyrelse, kunne vel have lavet den instruks, hvis ministeren ikke ville gøre det, eller i hvert fald sige, at man ville gøre det. Man kunne også have forholdt sig til dette for-

slag, man kunne have løst problemet, hvis man ville. Men jeg må konstatere, at man vil have en snakkeklub, og så kan forholdene ellers få lov til at blive, som de er nu, indtil man engang får snakket færdig. Og det bliver morsomt at iagttage, hvordan hr. Erling Olsens og industriministerens synspunkter kan bøjes mod hinanden, så man finder et fælles fodslag i sagen.

Hr. Flemming Hansen henviste til betækningsbidraget, men i den betænkning, jeg er i besiddelse af – nu sker der jo mange mærkelige ting i dette hus, men jeg går ud fra, at det er den officielle betænkning – har Det Konservative Folkeparti overhovedet ikke udtalt sig bortset fra selve indstillingen. Hr. Flemming Hansen henviser altså til Socialdemokratiets, Det Radikale Venstres og SF's bidrag, så jeg må konstatere, at Det Konservative Folkeparti og Venstre er helt tilfredse med de tanker, som de tre partier giver udtryk for. Det var nemlig dét betækningsbidrag, hr. Flemming Hansen henviste til.

Lone Dybkjær (RV):

Også Det Radikale Venstre går imod forslaget, vi synes faktisk, det er et skridt i den helt forkerte retning. Der skal slet ikke være tale om, at man ikke længere udpeger bestyrelsesmedlemmer i pengeinstitutter og realkreditinstitutioner, det skal tværtimod udvides til også at være tilfældet i forsikringsselskaber m.v., som det også fremgår af betækningsbidraget.

Når vi synes, det er rigtigt, skyldes det flere ting, men lad mig vende tilbage til det senere og først tage spørgsmålet om et seminar eller en instruks op. For det første er vi et demokratisk parti, der faktisk tillægger dialogen betydning. Vi tror egentlig, at folk godt kan lære noget af hinanden ved et seminar og udveksle erfaringer. Alle de offentligt udpegede bestyrelsesrepræsentanter, som aldrig har mødt hinanden før, kunne få en god dialog om, hvad deres opgave består i, og vi tror faktisk, at de fleste ville lære mere gennem dialogen end ved at læse en eller anden mere eller mindre rigoristisk instruks.

Når det er sagt, kan det da godt være, at der bliver behov for en instruks på et tidspunkt. Vi vil bare gerne starte med dialogen, undersøge, om det er nødvendigt at finde nogle retningslinier, og i givet fald vil vi gerne være med til at

[Lone Dybkjær]

udarbejde dem. Vi har taget industriministerens udsagn til efterretning i første omgang. Industriministeren vil foreløbig indkalde til et seminar, fint nok. Industriministeren vil ikke lave en instruks i første omgang, okay. Vi starter med seminaret, og så ser vi, om der er behov for en instruks.

Så kommer vi til spørgsmålet om, hvilke opgaver disse repræsentanter skal have. Ja, de skal helt klart ikke overvåge, om lovgivningen er i orden, for det må man gå ud fra at den er. Selvfølgelig følger banker og forsikringsselskaber m.v. loven, ellers hører alting op. Naturligvis skal de gøre opmærksom på, hvis der sker noget ulovligt, men det er jo ikke den sædvanlige situation. Den sædvanlige situation er den almindelige lovlige virksomhed, og netop her tror jeg, at fordelene ved de offentligt udpegede repræsentanter er, at de kun er ansvarlige over for sig selv. De har en frihed og en uafhængighed, som ingen andre har, og derfor har de mulighed for at fremsætte nogle synspunkter, der dels kan være samfundsorienterede – udtryk for de generelle holdninger i samfundet – og dels personligt orienterede. De kan også stille spørgsmål helt uafhængigt af alle andre om det, direktionen foretager sig, de beslutninger bestyrelsen er ved at træffe osv.

Derfor tror jeg altså, det er vigtigt, at vi har de uafhængige repræsentanter, og jeg tror oven i købet, det er lige så vigtigt, at de kommer ind flere steder. Det skyldes ikke mindst, at der i øjeblikket er en kapitalcentralisme under udvikling i Europa. Vi får en stærkere og stærkere magtkoncentration i de store kapitalvirksomheder, forsikringsselskaber, banker osv., og det er utrolig vigtigt, at der netop her sidder nogle uafhængige personer i bestyrelserne. Systemet eksisterer ikke i øjeblikket i det øvrige Europa, men vi skal naturligvis forsøge at påvirke udviklingen med vore synspunkter, også på dette område.

I denne sammenhæng opstår der jo også flere og flere fonde, der vil opkøbe aktier, og det er revnende ligegyldigt, om vi laver den ene eller anden form for begrænsning. De store fonde vil overtage mere og mere af f.eks. det danske erhvervsliv, forstået på den måde at de har den nødvendige kapital til aktieopkøb, så også af den grund vil det være vigtigt, at vi har nogle uafhængige røster.

Det er altså Det Radikale Venstres begrundelse for, at Fremskridtspartiets forslag efter vores mening går i den gale retning. Vi skal tværtimod have flere uafhængige, offentligt udpegede repræsentanter på flere områder, end det er tilfældet i dag.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg er ikke spor overrasket over, at fru Lone Dybkjær og Det Radikale Venstre mener, at Fremskridtspartiets forslag går i den gale retning. Det kan jeg helt forholde mig til, vi har forskellige politiske opfattelser, så det har jeg ingen problemer med. Problemet er, at selv om man bliver enige om, at vi skal have disse bestyrelsesmedlemmer og oven i købet vil forøge deres antal, vil man ikke præcisere, hvad de skal lave.

Jeg er også enig med fru Lone Dybkjær i, at man skal have en dialog, og det kan der da bestemt også komme meget godt ud af. Men det ændrer ikke ved det forhold, at indtil loven bliver ændret, skal disse offentlige repræsentanter rette sig efter gældende lov og gældende regler, og det er klart dokumenteret fra ministerens side, at ikke én af de offentlige repræsentanter i f.eks. realkreditinstitutternes bestyrelser gjorde brug af deres bittesmå beføjelser i al den tid, hvor alle ved at det gik rigtig galt. De kunne for det første have nægtet at underskrive regnskabet, for det andet bedt om at få en note til regnskabet og for det tredje bedt om en mindretalsudtalelse til bestyrelsesbeslutningen.

Jeg er enig med fru Lone Dybkjær i, at den sædvanlige situation må selvfølgelig være, at det, man foretager sig, er lovligt. Men når den usædvanlige situation opstår, fru Lone Dybkjær, hvor der forekommer noget ulovligt, er disse repræsentanter i øjeblikket bundet af en tavshedspligt over for bestyrelsen, så de end ikke må melde tilbage til deres minister, at der træffes ulovlige beslutninger, og det mener jeg er for galt.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Jeg tror sådan set ikke, at fru Kirsten Jacobsen og jeg er så sørens uenige, når det kommer til stykket, og i betragtning af, hvilken dag

[Lone Dybkjær]

det er i dag, kan det da godt være, at vi skal stoppe debatten. Der er jo flere, der mener, vi skal hjem på et eller andet tidspunkt.

Men jeg vil nu sige, at jeg synes, det rigtigste må være at samle de offentlige repræsentanter, diskutere de erfaringer, man har gjort, og prøve at finde frem til de ting, der skal præciseres. Jeg er meget enig med fru Kirsten Jacobsen i, at der er noget, vi må prøve at præcisere, men i modsætning til fru Kirsten Jacobsen tror jeg ikke, at jeg har det endelige facit på opgaven. Jeg føler faktisk, at jeg kan have glæde af at høre de offentlige repræsentanternes meninger om tingene.

Erhvervsudvalget har jo også tilkendegivet, at man gerne vil have et sådant møde, så vi kan få en diskussion med de offentlige repræsentanter om deres oplevelser, lære dem at kende og få mulighed for at gå ind i en dialog. Jeg tror virkelig, at man ad den vej kan nå frem til et rigtig godt resultat, og det tror jeg også fru Kirsten Jacobsen er enig med mig i. Skal de være der, skal de naturligvis også have nogle rettigheder og pligter – jeg vil kalde det opgaver – som det er vigtigt at få præciseret, og det tror jeg kan lykkes for os i et fælles arbejde.

Hermed sluttede forhandlingen.

*Afstemning***Lovforslaget**

forkastedes, idet 7 (FP) stemte for, 107 (S, KF, V, SF, CD, RV og KRF) imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Tredje behandling af lovforslag nr. L 194:

Forslag til lov om ændring af lov om betalingsregler for spildevandsanlæg.

Af miljøministeren (Per Stig Møller).

(Fremsat 23/1 92. Første behandling 12/3 92. Betænkning 29/4 92. Anden behandling 7/5 92. Tillægsbetænkning 12/5 92).

Der var stillet 3 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

*Forhandling***Martin Glerup (S):**

Socialdemokratiet ønsker er blevet imødekømt efter førstebehandlingen. Vi lægger vægt på, at kommunernes mulighed for at opkræve ensartede tilslutningsbidrag bibeholdes, så alle husstande i en kommune kan betale samme beløb for tilslutning til rensningsanlæg, altså det solidariske princip. Det vil gavne de mindre samfund, som ellers ville få meget store udgifter til spildevandsrensning, op til mellem 50.000 kr. og 100.000 kr. for den enkelte husstand.

For det andet bliver der nu også mulighed for, at kommunen kan opkræve bidraget på grundlag af et faktisk konstateret vandforbrug, også hvor folk frivilligt har installeret vandmålere og i tilfælde af, at boligblokke har fælles vandmåler for alle lejlighederne. På den måde kommer folk til at yde bidrag efter det faktiske og ikke efter et skønnet forbrug, det vil animere til vandbesparelser, og det er jo en god ting af hensyn til ressourcer og miljø.

Socialdemokratiet støtter også, at miljøministeren bemyndiges til at kræve installation af vandmålere over f.eks. en 10-års-periode, hvor det er formålstjenligt, naturligvis under hensyn til lokale forhold og ønsker.

Alt i alt har de ændringsforslag, vi behandler her, forbedret lovforslaget så meget, at vi kan stemme for det.

Hanne Severinsen (V):

Ændringsforslaget, som gør det muligt at indføre ensartede regler, kombinerer borgerens retssikkerhed – man kan ikke komme over et vist beløb – med kommunernes fortsatte frihed til at fastsætte ensartede bidrag.

Når det gælder vandmålere, har vi fået flere redegørelser fra miljøministeren, bl.a. ved første behandling af B 80 i sidste uge, hvor ministeren f.eks. sagde, at han er indstillet på at arbejde for, at der i løbet af eksempelvis en 10-års-periode indføres vandmålere, hvor det er muligt og rationelt, så alle så vidt muligt betaler for det faktiske vandforbrug. Jeg går ud fra, at når ministeren anvender dette udtryk »hvor det er muligt og rationelt«, vil han også